

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

441. Монгол Улсын Их Хурлын тухай
хуульд нэмэлт оруулах тухай 3379

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

442. Тогтоол хүчингүй болсонд
тооцох тухай Дугаар 89 3380
443. Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч
бус гишүүнээр томилох тухай Дугаар 92 3385
444. Хуулийн төсөл буцаах тухай Дугаар 93 3386
445. Монгол-Оросын хувь нийлүүлсэн
“Улаанбаатар төмөр зам” нийгэмлэгийн
талаар авах зарим арга хэмжээний тухай Дугаар 94 3387
446. Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч
бус гишүүнээр томилох, чөлөөлөх тухай Дугаар 95 3389

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

447. Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
тохоон томилох тухай Дугаар 72 3390
448. Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
тохоон томилох тухай Дугаар 73 3390
449. Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
тохоон томилох тухай Дугаар 74 3391
450. Элчин сайдыг эгүүлэн татах,
тохоон томилох тухай Дугаар 75 3391

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

451. Журам шинэчлэн батлах тухай Дугаар 193 3392

4421	ՂԻՐՆԱԿԱՆ ՔՐՈՒՆԵՆՈ ԴՈՏՏԵԼ ՄՈՏԻՃՈՅ ԲՈՒՆ ՕՑ ԴՅԵՏԻ* ՕՑ ԴՈՏԵՐԵՆԵՐ	գոծի* 103	3305
4420	ԷԼԻՏ ՉԵՒՈՑ I ԷԿԿԼՈՑ ԴԵՐՁԵՆՈ՝ ԴՈՏԵՐՈՒՅ ԴՈՄԻՆԵՆՈ ԴՈՏՏԵԼ ԷԼԻՏ ՉԵՒՈՑ I ԷԿԿԼՈՑ ԴԵՐՁԵՆՈ՝ ԴՈՏԵՐՈՒՅ ԴՈՄԻՆԵՆՈ ԴՈՏՏԵԼ ԷԼԻՏ ՉԵՒՈՑ I ԷԿԿԼՈՑ ԴԵՐՁԵՆՈ՝ ԴՈՏԵՐՈՒՅ ԴՈՄԻՆԵՆՈ ԴՈՏՏԵԼ ՄՈՏԻՃՈՅ ԲՈՒՆ ՕՑ ԿԵՐՈՒՄԻՆԻՆԻՆԻՆԻ I ՆԻՍ ԴԵՒԼԻԼԻ	գոծի* 12 գոծի* 14 գոծի* 13 գոծի* 15	3301 3301 3300 3300
4419	ՉԻԿԿ ՆԻՑ ԿԵՐՈՒՄԻՆԻՆԻՆԻՆԻ ՆՈՐԻՑՑ ՕՑ ՉԻԿԼԻՑ I ԵՅՈ ԿԵՂԻԿՆ ՆԻՖ* ԴՈՄԻՆԵՆՈ՝ ՇԼՈՒԿԵԼԵԿ ԴՈՏՏԵԼ ՄԵԼԻԿԱՄԻՆԻՆԻ ՕՑ ԴԵՑ Ի ԲԷ ԷՐՁԵՆՈ ԴԵՒԼՆ ԲԵՆ) Ի ԿՔԱՄ ԱՅՑ Օ ԴՈՏՏԵԼ ՄՈՏԻՃՈՅ - ԲՈՒՆ ՕՑ ՆՈՐԻՑ ԽԵՒԻԼԵԿՈՒՐՅԱՑ « ԸՐՈՒՆԵՆԵՐԵՐԴՈՎ* ԴԵՒՆ* ԴԵՆ »	գոծի* 02 գոծի* 04	3300 3381
4418	ՆԵՐՈՒ ՆԻՑ ԴՈՒՅՈՅ ԵՍՏԵՆՈ ԴՈՏՏԵԼ ՉԻԿԿ ՆԻՑ ՉԵԿՈՒ) Ի ՆԻՑ ՆՈՒՂԱՑ Օ ՉԻԿԼԻՑ I ԵՅՈ ԿԵՂԻԿՆ ՆԻՖ* ԴՈՄԻՆԵՆՈ ԴՈՏՏԵԼ ԴՈՏԵՐԵՆԵՐ ԿԻՍՈՑ ԲՈՒԿԻ ԵՐՈՅԵՅՑ ՊՈ ԴՈՒՐՇԱԿԵՆՈ ԴՈՏՏԵԼ ՄՈՏԻՃՈՅ ԲՈՒՆ ՕՑ ԿԵՂԵ ՆՈՒՆՑ ՕՑ ԴՈՏԵՐԵՆԵՐ	գոծի* 03 գոծի* 05 գոծի* 06	3380 3382 3380
4417	ՄՈՏԻՃՈՅ ԲՈՒՆ ՕՑ ԿԵՂԵ ՆՈՒՆՑ ՕՑ ԴՈՏՏԵԼ ՆԵՐՈՒ ՊՈ ՆԱԽԵՐԳՑ ԲՈՒՆՈՒՐՈՒՆՈ ԴՈՏՏԵԼ ՄՈՏԻՃՈՅ ԲՈՒՆ ՕՑ ՆԵՐՈՒ		3310

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны 11 дүгээр
сарын 12-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 42.1.5 дахь заалт нэмсүгэй:

“42.1.5.Монгол Улс гишүүнээр элссэн олон улсын байгууллага, түүний төрөлжсөн байгууллагын гүйцэтгэх удирдлагаас бусад үндсэн чиг үүрэгтэй нь холбоотой сонгуульт албан тушаал.”

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЬ

2021 оны 11 дүгээр сарын 12-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЬ
ДЭГЭЭР ДУГААР ЗҮЙЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЬ
ДЭГЭЭР ДУГААР ЗҮЙЛ
42.1.5.Монгол Улс гишүүнээр элссэн олон улсын байгууллага, түүний төрөлжсөн байгууллагын гүйцэтгэх удирдлагаас бусад үндсэн чиг үүрэгтэй нь холбоотой сонгуульт албан тушаал.”

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУУЛЬ
ДЭГЭЭР ДУГААР ЗҮЙЛ
42.1.5.Монгол Улс гишүүнээр элссэн олон улсын байгууллага, түүний төрөлжсөн байгууллагын гүйцэтгэх удирдлагаас бусад үндсэн чиг үүрэгтэй нь холбоотой сонгуульт албан тушаал.”

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2021 оны 11 дүгээр
сарын 12-ны өдөр

Дугаар 89

Улаанбаатар
хот

Тогтоол хүчингүй болсонд тооцох тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.2.1 дэх заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх хүрээнд хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн уялдаа холбоо, нийцлийг хангаж, давхардал, зөрчлийг арилгах зорилгоор дараах Монгол Улсын Их Хурлын тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай:

1/“Гамшгаас хамгаалах талаар төрөөс баримтлах бодлого, хөтөлбөр батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2011 оны 05 дугаар сарын 13-ны өдрийн 22 дугаар тогтоол;

2/“Монгол Улсын төрөөс орон сууцны талаар баримтлах бодлогыг батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 1999 оны 04 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 25 дугаар тогтоол;

3/“Ногоон хөгжлийн бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2014 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдрийн 43 дугаар тогтоол;

4/“Төрөөс аж үйлдвэрийн талаар баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2015 оны 06 дугаар сарын 19-ний өдрийн 62 дугаар тогтоол;

5/“Төрөөс боловсролын талаар баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2015 оны 01 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 12 дугаар тогтоол;

6/“Төрөөс ойн талаар баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2015 оны 05 дугаар сарын 14-ний өдрийн 49 дүгээр тогтоол;

7/“Төрөөс өндөр технологийн аж үйлдвэрийн талаар баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2010 оны 06 дугаар сарын 24-ний өдрийн 34 дүгээр тогтоол;

8/“Төрөөс соёлын талаар баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2012 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрийн 52 дугаар тогтоол;

9/“Төрөөс хүнс, хөдөө аж ахуйн талаар баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2015 оны 11 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 104 дүгээр тогтоол;

10/“Төрөөс экологийн талаар баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 1997 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн 106 дугаар тогтоол;

11/“Төрөөс эрдэс баялгийн салбарт баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2014 оны 01 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 18 дугаар тогтоол;

12/“Төрөөс эрчим хүчний талаар баримтлах бодлого батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2015 оны 06 дугаар сарын 19-ний өдрийн 63 дугаар тогтоол;

13/““Монгол бичгийн үндэсний хөтөлбөр”-ийг батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 1995 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрийн 43 дугаар тогтоол;

14/““Ус” үндэсний хөтөлбөр батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2010 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн 24 дүгээр тогтоол;

15/“Уур амьсгалын өөрчлөлтийн үндэсний хөтөлбөр батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2011 оны 01 дүгээр сарын 06-ны өдрийн 02 дугаар тогтоол;

16/“Үндэсний хөтөлбөр батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 1998 оны 04 дүгээр сарын 09-ний өдрийн 29 дүгээр тогтоол;

17/““Монгол Улсын Төрийн албаны шинэтгэлийн дунд хугацааны стратеги”-ийн баримт бичгийг батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2004 оны 04 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 24 дүгээр тогтоол.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

СОЛГЕ тос 0 ОР қодб* 2б* т иис 1а - 0 тпо* ос рз қодб* Досқағдығ*

15 \ « Дойро фса флсц, Ктсос 0 Дығ т пл* пр-индг(ссно Бқол) т прқолссно Доссеі » Ипсқдтығ тo1o_ ос Аккф Холығ ос

СОЛТ тос 0 ОІ қорқ* 2б* т иис 1р - 0 тпо* ос 18 қодб* Досқағдығ*

11 \ « Дойро фса фтоқсго рпфел(ос 2б1Б1 қо пр-индг(ссно Бқол) т прқолссно Доссеі » Ипсқдтығ тo1o_ ос Аккф Холығ ос

тос 0 15 қодб* 2б* т иис 5р - 0 тпо* ос 10р қодб* Досқағдығ*

10 \ « Дойро фса ф|лқф иис Дығ т пл* пр-индг(ссно Бқол) т прқолссно Доссеі » Ипсқдтығ тo1o_ ос Аккф Холығ ос 1аа1

Аккф Холығ ос СОЛГЕ тос 0 11 қорқ* 2б* т иис 5р - 0 тпо* ос 10Т қорқ* Досқағдығ*

а \ « Дойро фса Ктмго' Ктсқкф фїїо фссол иис Дығ т пл* пр-индг(ссно Бқол) т прқолссно Доссеі » Ипсқдтығ тo1o_ ос

тос 0 ОЕ қодб* 2б* т иис 55 - ос тпо* ос 25 қодб* Досқағдығ*

8 \ « Дойро фса 2олығ ос Дығ т пл* пр-индг(ссно Бқол) т прқолссно Доссеі » Ипсқдтығ тo1o_ ос Аккф Холығ ос СОЛ5

тo1o_ ос Аккф Холығ ос СОЛІО тос 0 ОР қодб* 2б* т иис 5Т - 0 тпо* ос 3Т қорқ* Досқағдығ*

1 \ « Дойро фса фтсқр* Дм/молқм иис фїїо фоллссобл иис Дығ т пл* пр-индг(ссно Бқол) т прқолссно Доссеі » Ипсқдтығ

ОЕ қодб* 2б* т иис 1Т - 0 тпо* ос 4а қорқ* Досқағдығ*

р \ « Дойро фса фол иис Дығ т пл* пр-индг(ссно Бқол) т прқолссно Доссеі » Ипсқдтығ тo1o_ ос Аккф Холығ ос СОЛГЕ тос 0

тос 0 ОІ қорқ* 2б* т иис 5а - 0 тпо* ос 15 қодб* Досқағдығ*

2 \ « Дойро фса Блрзсолығ ос Дығ т пл* пр-индг(ссно Бқол) т прқолссно Доссеі » Ипсқдтығ тo1o_ ос Аккф Холығ ос СОЛГЕ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2021 оны 11 дүгээр
сарын 18-ны өдөр

Дугаар 92

Улаанбаатар
хот

Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнээр томилох тухай

Монгол Улсын Шүүхийн тухай хуулийн 95 дугаар зүйлийн 95.4 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 108¹ дүгээр зүйлийн 108^{1.3} дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Доржгочоогийн Ариунтуяа, Цэвээнсүрэнгийн Давхарбаяр, Думбурайн Мягмарцэрэн, Хашгамбайн Хашбаатар, Дашзэвэгийн Эрдэнэчулуун нарыг Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнээр тус тус томилсугай.

2.Энэ тогтоолыг 2021 оны 11 дүгээр сарын 18-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

Үлгэж Нолыг огу Дэлдэ т
Монголдог Голд огу
Го { өөргөсгидэг т

18 - 0 Үрү, тсү үлгэж нолыг огу
С, үлгэж нолыг огу Сосг Голд огу 11 Үрү, тсү т ил

Нолыг огу Сосг Голд огу Доржгочоогийн Ариунтуяа,
Думбурайн Мягмарцэрэн, Хашгамбайн Хашбаатар, Дашзэвэгийн
Эрдэнэчулуун нарыг Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнээр
тус тус томилсугай.

Монголдог Голд огу Үлгэж Нолыг тсү
Нолыг огу Сосг Голд огу Доржгочоогийн Ариунтуяа,
Думбурайн Мягмарцэрэн, Хашгамбайн Хашбаатар, Дашзэвэгийн
Эрдэнэчулуун нарыг Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнээр
тус тус томилсугай.

Кэсигэ илгэ, Доржгочоогийн Ариунтуяа,
Думбурайн Мягмарцэрэн, Хашгамбайн Хашбаатар,
Дашзэвэгийн Эрдэнэчулуун нарыг Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнээр тус тус томилсугай.

Монголдог Голд огу Үлгэж Нолыг тсү

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2021 оны 11 дүгээр
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 94

Улаанбаатар
хот

Монгол-Оросын хувь нийлүүлсэн “Улаанбаатар төмөр зам” нийгэмлэгийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай

Монгол Улсын Их Хурлаас 2016 оны 09 дүгээр сарын 07-ны өдөр баталсан Онцгой албан татвараас чөлөөлөх тухай хууль, Онцгой албан татвараас чөлөөлөх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хууль, Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.3 дахь хэсэг, “Улаанбаатар төмөр зам” нийгэмлэгийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2019 оны 05 дугаар сарын 24-ний өдрийн 52 дугаар тогтоолыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол-Оросын хувь нийлүүлсэн “Улаанбаатар төмөр зам” нийгэмлэгийн дүрмийн сангийн Монголын талын хувь хэмжээг 83,673,494,098 /наян гурван тэрбум зургаан зуун далан гурван сая дөрвөн зуун ерэн дөрвөн мянга ерэн найм/ төгрөгөөр, Оросын талын хувь хэмжээг ижил хэмжээгээр нэмэгдүүлэх асуудлаар Оросын талтай хэлэлцээ хийхийг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай.

2. Монгол-Оросын хувь нийлүүлсэн “Улаанбаатар төмөр зам” нийгэмлэгийн дүрмийн санг нэмэгдүүлэхэд Монголын талаас шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны банкнаас тус нийгэмлэгт төмөр замын тээврийг сэргээн сайжруулахад зориулан олгосон “МОН-П1”, “МОН-П2” хөнгөлөлттэй зээлийн үндсэн төлбөрийн авлагаас шилжүүлэн тооцох замаар бүрдүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т зөвшөөрсүгэй.

3. Монгол-Оросын хувь нийлүүлсэн “Улаанбаатар төмөр зам” нийгэмлэгийн дүрмийн санг нэмэгдүүлэх асуудлыг Оросын талтай тохиролцсон тохиолдолд тус нийгэмлэгт олгосон “МОН-П1”, “МОН-П2” хөнгөлөлттэй зээлийн үлдэгдлийг Монголбанкны 2020 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийн албан ханшаар төгрөгт шилжүүлж, уг өдрөөс хойш тооцогдсон хүү, алдангийн төлбөрийг чөлөөлж, дүрмийн санг нэмэгдүүлэхээс бусад зээлийн үлдэгдэл төлбөрийг Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны банканд төлөх хуваарьтай уялдуулан 2021-2025 онд багтаан төлүүлэх арга хэмжээг авахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2021 оны 10 дугаар
сарын 15-ны өдөр

Дугаар 72

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Болгар Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Дашжамцын Батсайханыг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Болгар Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Лхагвасүрэнгийн Саянааг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2021 оны 10 дугаар
сарын 27-ны өдөр

Дугаар 73

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Арабын Бүгд Найрамдах Египет Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Чулууны Баярмөнхийг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Арабын Бүгд Найрамдах Египет Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Энхтүвшингийн Булганыг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2021 оны 10 дугаар
сарын 27-ны өдөр

Дугаар 74

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Их Британи, Умард Ирландын Нэгдсэн Хаант Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Нархүүгийн Тулгыг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Их Британи, Умард Ирландын Нэгдсэн Хаант Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Баттөмөрийн Энхсүхийг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2021 оны 10 дугаар
сарын 29-ний өдөр

Дугаар 75

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Оросын Холбооны Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Дуламсүрэнгийн Давааг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Оросын Холбооны Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Өлзийсайханы Энхтүвшинг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2021 оны 7 дугаар
сарын 7-ны өдөр

Дугаар 193

Улаанбаатар
хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 9.2.3-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Гадаадын иргэнийг Монгол Улсаас албадан гаргах, албадан гаргахаас чөлөөлөх болон Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг тогтоох журам”-ыг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай.

2. Энэ журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг нарт үүрэг болгосугай.

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Журам батлах тухай” Засгийн газрын 2010 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн 339 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

4. Энэ тогтоолыг 2021 оны 8 дугаар сарын 16-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

**ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД
ХЭРГИЙН САЙД**

Х.НЯМБААТАР

Засгийн газрын 2021 оны 193 дугаар
тогтоолын хавсралт

**ГАДААДЫН ИРГЭНИЙГ МОНГОЛ УЛСААС АЛБАДАН ГАРГАХ,
АЛБАДАН ГАРГАХААС ЧӨЛӨӨЛӨХ БОЛОН МОНГОЛ УЛСАД
ДАХИН ОРУУЛАХГҮЙ БАЙХ ХУГАЦААГ ТОГТООХ ЖУРАМ**

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлд заасан үндэслэлээр гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн (цаашид “гадаадын иргэн” гэх)-ийг Монгол Улсаас албадан гаргах, албадан гаргахаас чөлөөлөх, цуцлах, Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг тогтоохтой холбогдсон харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

1.2.Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан гадаадын иргэн нь Монгол Улсаас гарч явахаас зайлсхийсэн шалтгаан, нөхцөлөө тайлбарлах эрхтэй.

1.3.Гадаадын иргэнийг Монгол Улсаас албадан гаргах дүгнэлт, албадан гаргахаас чөлөөлөх, албадан гаргасан шийдвэрийг цуцлах, Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг сунгах эсэхийг гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч (цаашид “хяналтын улсын байцаагч” гэх)-ийн саналыг үндэслэн гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын дарга шийдвэрлэнэ.

1.4.Энэ журмын 1.3-т заасан шийдвэрийг гадаадын иргэний виз, бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэнэ.

Хоёр.Албадан гаргах шийдвэр

2.1.Хяналтын улсын байцаагч нь албадан гаргах ажиллагааг зөвхөн хуульд заасан үндэслэл, энэ журмын дагуу явуулна.

2.2.Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 37.1-д заасан үндэслэлээр хяналтын улсын байцаагч нь дүгнэлт үйлдэн гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын даргад танилцуулна.

2.3.Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 27.3.1-д заасан эрх бүхий байгууллагаас гадаадын иргэнийг Монгол Улсаас албадан гаргах тухай ирүүлсэн саналыг үндэслэн хяналтын улсын байцаагч энэ журмын 2.2-т заасан дүгнэлт үйлдэнэ.

Гурав.Албадан гаргах ажиллагаа

3.1.Хяналтын улсын байцаагч гадаадын иргэнийг албадан гаргах шийдвэрийг хэрэгжүүлэхдээ дараах арга хэмжээг авна:

3.1.1.Монгол Улсаас албадан гаргах шийдвэрийг гадаадын иргэнд даруй танилцуулж, холбогдох зардлыг өөрөө, эсхүл уригч байгууллага, иргэн хариуцахыг мэдэгдэх;

3.1.2.гадаадын иргэний оршин суух хаяг тодорхойгүй, бүртгүүлсэн хаяг байршилдаа байхгүй, эсхүл тухайн гадаадын иргэн албадан гаргах ажиллагаанд саад учруулсан нөхцөл байдал тогтоогдвол түүнийг эрэн сурвалжлах, хаяг байршлыг тогтоох ажиллагааг шаардлагатай гэж үзвэл цагдаагийн байгууллагатай хамтран гүйцэтгэх;

3.1.3.энэ журмын 1 дэх хэсэгт заасан гадаадын иргэний паспорт буюу түүнийг орлох баримт бичгийг Монгол Улсаас гарах хүртэл хугацаанд түр хадгалах, баримт бичиггүй тохиолдолд уг гадаадын иргэнд баримт бичиг олгуулах талаар харьяалах улсын Дипломат төлөөлөгчийн газарт хүсэлт гаргах, эсхүл гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаар уламжлан шийдвэрлүүлэх;

3.1.4.гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын даргын шийдвэрийг үндэслэн гадаадын иргэний виз, оршин суух зөвшөөрлийн хугацаа дуусаагүй тохиолдолд тухайн виз, оршин суух зөвшөөрлийг хүчингүй болгох;

3.1.5.албадан гаргах шийдвэр гарснаас хойш 24 цагийн дотор тухайн гадаадын иргэний биеийн давхцахгүй өгөгдөл, фото зураг бүхий мэдээллийг гадаадын иргэний виз, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд нэн даруй оруулан, гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон хил хамгаалах байгууллагад мэдэгдэх;

3.1.6.энэ журмын 1 дэх хэсэгт заасан гадаадын иргэн (өөрөө, эсхүл уригч) төлбөрийн чадваргүй болох нь тогтоогдсон, улсын хил нэвтрэх эрхийн баримт бичиггүй, баримт бичгийн хүчинтэй хугацаа дууссан бол албадан гаргахад шаардагдах уналга, орон байр, хоол, хүнс, баримт бичиг олгуулах зэрэг зардлыг албадан гаргах ажиллагааны зардлаас гаргуулах;

3.1.7.шаардлагатай тохиолдолд гадаадын иргэнийг харьяалах, эсхүл холбогдох улсад хуяглан хүргэх;

3.1.8.гадаадын иргэнийг албадан гаргах шийдвэрийн хэрэгжилтийг ажлын 3 өдрийн дотор гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын даргад илтгэх хуудсаар танилцуулна.

3.2.Гадаадын иргэнийг албадан гаргах шийдвэрийг хүлээн авсан гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах үүргийг хүлээнэ:

3.2.1.энэ талаар тухайн гадаадын иргэнийг харьяалах улсын Дипломат төлөөлөгчийн газарт, эсхүл гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад нь албан ёсоор мэдэгдэх;

3.2.2.Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацаанд уг гадаадын иргэнд виз олгохгүй байхыг тус улсаас хилийн чанадад суугаа Дипломат төлөөлөгчийн газарт мэдэгдэх.

3.3.цагдаагийн байгууллага нь гадаадын иргэнийг албадан гаргах шийдвэрийг хамтран хэрэгжүүлэхдээ дараах үүргийг хүлээнэ:

3.3.1.гадаадын иргэний аюулгүй байдлыг хангаж, хилийн боомт хүртэл хуяглан хүргэх ажлыг хамтран хэрэгжүүлэх;

3.3.2.олон нийтийг хамарсан эмх замбараагүй байдал үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх, шаардлагатай тохиолдолд хэв журмыг сахиулах;

3.3.3.энэ журмын 3.1.2-т заасан ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх.

3.4.Хил хамгаалах байгууллага нь гадаадын иргэнийг албадан гаргах шийдвэрийг хамтран хэрэгжүүлэхдээ дараах үүргийг хүлээнэ:

3.4.1.хөрш улсын хилийн шалган нэвтрүүлэх байгууллагад урьдчилан мэдэгдэж, хамтран ажиллах;

3.4.2.Монгол Улсаас гарах үед хилээр нэн даруй нэвтрүүлэх ажиллагааг зохион байгуулах;

3.4.3.шаардлагатай үед хилийн боомтод байрлуулах, хамгаалах, хоол, хүнсээр хангах, эмнэлгийн анхан шатны тусламж үзүүлэх арга хэмжээ авах;

3.4.4.Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацаанд гадаадын иргэнийг улсын хилээр нэвтрүүлэхгүй байх.

Дөрөв.Албадан гаргах гадаадын иргэнийг Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг тогтоох

4.1.Албадан гаргах шийдвэрт гадаадын иргэнийг Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг заана.

4.2.Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг гадаадын иргэнийг албадан гаргах шийдвэр гарсан өдрөөс эхлэн тоолж, бүртгэлээс хассан хугацаанд шийдвэрийг хэрэгжүүлнэ.

4.3.Энэ журмын 7.1-д заасан үндэслэлээр гадаадын иргэнийг Монгол Улсаас албадан гаргах шийдвэрийг түдгэлзүүлсэн бол тухайн үндэслэл арилмагц Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг шинээр тоолно.

4.4.Дор дурдсан үндэслэлээр гадаадын иргэнийг Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг тогтооно:

4.4.1.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хүчин төгөлдөр бус буюу хуурамч баримт бичгээр нэвтэрсэн нь нотлогдсон бол 5 жил;

4.4.2.виз, оршин суух зөвшөөрлийн хугацааг 2 сараас дээш 6 сар хүртэл хугацаагаар хэтрүүлсэн бол 1 жил;

4.4.3.виз, оршин суух зөвшөөрлийн хугацааг 6 сараас дээш 1 жил хүртэл хугацаагаар хэтрүүлсэн бол 2 жил;

4.4.4.виз, оршин суух зөвшөөрлийн хугацааг 1 жилээс дээш хугацаагаар хэтрүүлсэн бол 3 жил;

4.4.5.түр ирэгч нь виз, бүртгэлийн журмыг нэг жилд 2 буюу түүнээс дээш удаа зөрчиж хуульд заасан хариуцлага хүлээсэн бол 1 жил;

4.4.6.мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай хуульд заасан хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан бол 10 жил;

4.4.7.эрүүл мэндийн байгууллага сэтгэцийн өвчтэй болохыг нь тогтоосон бол 10 жил;

4.4.8.хуурамч баримт бичиг ашиглаж виз, оршин суух зөвшөөрөл авсан, эсхүл виз, оршин суух зөвшөөрлийг засварласан буюу хуурамчаар үйлдсэн нь тогтоогдсон бол 5 жил;

4.4.9.эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр хөдөлмөр эрхэлсэн нь тогтоогдсон бол 3 жил;

4.4.10.ирсэн зорилгоосоо өөр үйл ажиллагаа явуулсан нь тогтоогдсон бол 3 жил;

4.4.11.Монгол Улсаас сайн дураараа гарах сануулгыг биелүүлээгүй бол 1 жил;

4.4.12.нийтийн хэв журам, аюулгүй байдлын эсрэг зөрчлийг нэг жилд 2 буюу түүнээс дээш удаа үйлдэж, хуульд заасан хариуцлага хүлээсэн талаар цагдаагийн байгууллагаас үндэслэл бүхий санал ирүүлсэн бол 1 жил;

4.4.13.Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг үйл ажиллагаа явуулж болзошгүй этгээд гэж холбогдох байгууллагаас үзсэн бол 10 жил;

4.4.14.Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан хорих ял оногдуулсан болон хорих ял оногдуулахаар заагаагүй гэмт хэрэгт шүүхээр ял шийтгэгдсэн гадаадын иргэн ялаа эдэлж дууссан буюу ялаас чөлөөлөгдсөн, эсхүл Монгол Улсын олон улсын гэрээний дагуу түүнийг харьяалах улсад нь шилжүүлэх тохиолдолд:

4.4.14.1.Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид хорих ялын дээд хэмжээг 5 жил, түүнээс доош хугацаагаар оногдуулахаар тогтоосон, эсхүл хорих ял оногдуулахаар заагаагүй гэмт хэрэгт 1 жил;

4.4.14.2.Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид 2-оос дээш жил 8 жил хүртэл хугацаагаар хорих ял оногдуулахаар тогтоосон гэмт хэрэгт 3 жил;

4.4.14.3.Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид 5-аас дээш жил 12 жил хүртэл хугацаагаар хорих ял оногдуулахаар тогтоосон гэмт хэрэгт 5 жил;

4.4.14.4.Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид 8-аас дээш жил 15 жил хүртэл хугацаагаар хорих ял оногдуулахаар тогтоосон гэмт хэрэгт 7 жил;

4.4.14.5.Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид 12-оос дээш жил 20 жил хүртэл хугацаагаар, эсхүл бүх насаар нь хорих ял оногдуулахаар тогтоосон гэмт хэрэгт 10 жил.

4.5.Гадаадын иргэн тус улсад орохыг хориглосон хугацаанд өөр овог, нэр, баримт бичиг ашиглан нэвтрэхийг завдсан, нэвтэрсэн нь тогтоогдвол гадаадын иргэний виз, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэн Монгол Улсаас гаргаж, тус улсад орохыг хориглосон хугацааг шинээр тоолно.

4.6.Гадаадын иргэнийг албадан гаргах хоёр, эсхүл түүнээс дээш үндэслэл тогтоогдвол Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааны аль урт хугацааг баримтална.

4.7.Албадан гаргасан гадаадын иргэний тус улсад дахин оруулахгүй байх хугацаа дууссан өдрөөс эхлэн Монгол Улсад нэвтрэх эрх нь сэргэнэ.

Тав.Албадан гаргахаас чөлөөлөх, албадан гаргасан шийдвэрийг цуцлах

5.1.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч болсон нь тогтоогдсон, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 43.3 дугаар зүйлийн 1.6-д заасан үндэслэл бий болсон талаар холбогдох байгууллагаас гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад бичгээр мэдэгдсэн бол гадаадын иргэнийг Монгол Улсаас албадан гаргахаас чөлөөлнө.

5.2.Хувийн нөхцөл байдал, ар гэрийн гачигдал, эрүүл мэндийн хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас виз, оршин суух зөвшөөрлийг 6 сар хүртэл хугацаагаар хэтрүүлсэн, гаргасан зөрчлөө арилгаж албадан гаргахаас чөлөөлөх тухай хүсэлт гаргасан бол холбогдох нотлох баримтыг үндэслэн хяналтын улсын байцаагч дүгнэлт үйлдэж, гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын даргад танилцуулан шийдвэрлүүлнэ.

5.3.Энэ журмын 4.4.2, 4.4.5, 4.4.11-д зааснаар Монгол Улсаас албадан гаргаж, дахин оруулахгүй байх хугацаа дуусаагүй гадаадын иргэний хувийн нөхцөл байдал, ар гэрийн гачигдал, эсхүл эрүүл мэндийн хүндэтгэн үзэх шалтгаан бүхий хүсэлтийг харгалзан хяналтын улсын байцаагч албадан гаргах шийдвэрийг цуцлах эсэх талаар санал гарган шийдвэрлүүлнэ.

5.4.Зөрчил гаргасан гадаадын иргэнийг албадан гаргахаас чөлөөлөх, албадан гаргасан шийдвэрийг цуцлахтай холбогдох баримт бичгийг хуурамчаар бүрдүүлсэн, худал мэдүүлсэн, үндэслэлээ нотлоогүй, эсхүл үндэслэлгүй болох нь тогтоогдсон тохиолдолд гаргасан хүсэлтийг үл ханган Монгол Улсаас албадан гаргана.

5.5.Хяналтын улсын байцаагч нь энэ журмын 5.2-т заасан хүсэлттэй холбогдуулан нотлох баримтын үнэн, зөв байдлыг холбогдох байгууллагаас тодруулж болно.

5.6.Энэ журмын 1.3-т заасан шийдвэрийг цуцалсан талаар гадаадын иргэний виз бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэсэн өдрөөс тухайн гадаадын иргэний Монгол Улсад нэвтрэх эрх сэргэнэ.

5.7.Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 34.2 дахь хэсэгт зааснаар Монгол Улсаас гарахыг түдгэлзүүлсэн, гэмт хэрэгт сэжигтэн, яллагдагчаар шалгагдаж байгаа гадаадын иргэний виз, оршин суух зөвшөөрлийн хугацаа хэтэрсэн нь гадаадын иргэнд шийтгэл оногдуулах, албадан гаргах үндэслэл болохгүй.

5.8.Эрх бүхий байгууллагаас хорио цээр, хөдөлгөөний хязгаарлалтын дэглэм тогтоосны улмаас хуульд заасан хугацаанд бүртгүүлээгүй, оршин суух зөвшөөрөл аваагүй, визийн болон оршин суух зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулаагүй нь гадаадын иргэнийг албадан гаргах үндэслэл болохгүй.

Зургаа.Албадан гаргасан гадаадын иргэнийг Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг сунгах

6.1.Энэ журмын 4.4.1, 4.4.4, 4.4.6-4.4.10, 4.4.12, 4.4.13, 4.5-т заасан үндэслэлээр албадан гаргасан гадаадын иргэний тус улсад дахин оруулахгүй байх хугацаа дууссан тохиолдолд уг хугацааг албадан гаргах шийдвэрт зааснаас илүүгүй хугацаагаар сунгаж болно.

6.2.Хүнд гэмт хэрэг үйлдэж Монгол Улсаас албадан гаргасан гадаадын иргэнийг Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацаа дууссан тохиолдолд гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын дарга Монгол Улсад нэвтрэх эрхийг нь сэргээх эсэх асуудлыг хянан үзээд, уг хугацааг албадан гаргах шийдвэрт зааснаас илүүгүй хугацаагаар сунгаж болно.

Долоо.Бусад

7.1.Монгол Улсаас албадан гаргах шийдвэртэй холбогдуулан гадаадын иргэн гомдол гаргаж, шүүхээс тухайн шийдвэрийн биелэлтийг түдгэлзүүлсэн бол уг үндэслэл арилмагц урьд гарсан албадан гаргах шийдвэрийг хэрэгжүүлнэ.

7.2.Энэ журмаар тогтоосон хэм хэмжээг зөрчсөн нь төрийн албан хаагчид Төрийн албаны тухай болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид заасан хариуцлага хүлээлгэх үндэслэл болно.

7.3.Монгол Улсаас албадан гаргасан гадаадын иргэн болон Монгол Улсад хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрөл шинээр олгосон гадаадын иргэн, түүний уригч байгууллага, аж ахуйн нэгжийн талаарх мэдээллийг гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагууд сар бүр харилцан солилцоно.

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц,
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeel@parliament.mn

Утас: 262420

Хэвлэлийн хуудас: 1.5

Индекс: 200003